

KLAIPĖDOS „VARPO“ GIMNAZIJOS SMURTO IR PATYČIŲ (IŠSKYRUS PEDAGOGINĮ IR NEPEDAGOGINĮ PERSONALĄ) PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos „Varpo“ gimnazijos (toliau – Gimnazijos) smurto ir patyčių (išskyrus pedagoginį ir nepedagoginį personalą) prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) paskirtis – užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto apraiškoms ir žalingiems įpročiams aplinką.

2. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 patvirtintomis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis; 2009 m. liepos 14 d. Nr. IX-1067 Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo pakeitimo įstatymu; 2016 m. spalio 18 d. Nr. XII-2685 Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I- 1489 1, 2, 19, 23, 43, 46, 47, 49, 56, 58, 59 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 23¹, 23² straipsniais įstatymu; 2017 m. rugsėjo 28 d. Nr. XIII-204 Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 pakeitimo įstatymu.

3. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Smurtas** – veikimu ar neveikimu asmeniui daromas tyčinis fizinis, psichinis, seksualinis, ekonominis ar kitas poveikis, dėl kurio asmuo patiria fizinę, materialinę ar neturtinę žalą;

3.2. **Patyčios** – psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės kitam asmeniui daromi tyčiniai pasikartojantys veiksmai, kuriais siekiama pažeminti jo reputaciją ar orumą, jį įžeisti, įskaudinti ar kitaip sukelti jam psichologinę ar fizinę žalą;

3.3. **Patyčios kibernetinėje erdvėje** – patyčios iš kito asmens naudojantis informacinėmis technologijomis ir (ar) informacinės visuomenės informavimo priemonėmis, siekiant įbauginti tą asmenį, pakenkti jo reputacijai ar kitokiu būdu jį pažeminti, neatsižvelgiant į tai, ar patyčių informacija siunčiama asmeniškai, ar paskleidžiama neapibrėžtam gavėjų skaičiui;

3.4. **Vaiko nepriežiūra** – vaiko atstovo pagal įstatymą ir (ar) už vaiko priežiūrą atsakingo asmens nuolatinis nepakankamas pagrindinių vaiko fizinių ir dvasinių poreikių tenkinimas ar netenkinimas, keliantis grėsmę vaiko fizinei, protinei, emocinei ir socialinei sveikatai ir raidai;

3.5. **Prevencija** – priemonės ir būdai, kuriais siekiama užkirsti kelią socialinės rizikos veiksniams atsirasti arba jų įtakai sumažinti, stiprinti apsauginius veiksnius. Prevencija yra nuolatinis, cikliškas (ne baigtinis) procesas, apimantis esamų arba potencialiai galimų problemų identifikavimą, tinkamų priemonių joms spręsti

parinkimą ir vykdymą, poveikio įvertinimą ir tolesnių veiksmų planavimą;

3.6. **Intervencija** – Gimnazijos direktoriaus, pavaduotojų, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir kitų Gimnazijos darbuotojų koordinuoti veiksmai, nukreipti į smurto ir patyčių stabdymą, taip pat – švietimo pagalbos priemonių visuma.

4. Gimnazijoje draudžiama bet kokia smurto forma, nukreipta:

4.1. mokinių prieš mokinius;

4.2. Gimnazijos darbuotojų prieš mokinius;

4.3. mokinių prieš Gimnazijos darbuotojus;

4.4. mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) prieš mokinius, mokytojus.

II SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJA IR INTERVENCIJA GIMNAZIJOJE

5. Gimnazijos mikroklimato kūrimu ir pozityvių vertybių puoselėjimu rūpinasi visi Gimnazijos bendruomenės nariai, Vaiko gerovės komisija. Sprendimų ieškoma kartu diskutuojant ir tariantis.

6. Saugios ir palankios mokiniams aplinkos kūrimu rūpinasi Gimnazijos Vaiko gerovės komisija, vadovaujantis Klaipėdos „Varpo“ gimnazijos Vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu (aktuali redakcija).

7. Gimnazija įgyvendina Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintas prevencines programas.

8. Gimnazija, vykdydama veiklas, orientuotas į smurto ir patyčių prevenciją, bendradarbiauja su mokinių tėvais, vietos bendruomene, savivaldybėje esančiomis įstaigomis ar organizacijomis, kitais suinteresuotais asmenimis.

9. Visi Gimnazijos darbuotojai nedelsiant reaguoja į smurtą ir / ar patyčias nepriklausomai nuo smurto ir / ar patyčių formos, turinio, lyties, amžiaus, socialinio statuso, religinės ar tautinės priklausomybės ar kitų asmens ypatybių.

10. Bet kuris Gimnazijos bendruomenės narys, įtaręs, pastebėjęs ar gavęs pranešimą apie smurtą ir / ar patyčias:

10.1 nutraukia ar bando nutraukti bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

10.2 primena mokiniui, kuris naudoja smurtą ir / ar tyčiojasi, Gimnazijos mokinių elgesio taisykles (aktuali redakcija).

11. Jei mokiniui reikia pagalbos, kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis:

11.1. mokinys - į Gimnazijos mokytojus, klasių vadovus, švietimo pagalbos specialistus;

11.2. mokytojas ar kitas darbuotojas – į kolegas mokytojus, klasių vadovus, švietimo pagalbos specialistus, tėvus (globėjus, rūpintojus), jei reikia – į Gimnazijos direktoriaus pavaduotojus ugdymui, direktorių ar kitas institucijas (pvz., policiją, medikus ir kt.).

12. Informacija apie smurto ir / ar patyčių atvejus gali būti pateikta kreipiantis tiesiogiai, telefonu arba parašius pranešimą klasės vadovui / švietimo pagalbos specialistui / pavaduotojai ugdymui per elektroninį dienyną, elektroniniu paštu rastine@varpogimnazija.lt ir / arba Gimnazijos interneto svetainėje esančioje „Noriu kalbėti“ paskyroje.

13. Kai apie smurto ir / ar patyčių atvejus informuojamas socialinis pedagogas (jam

nesant – kuruojantis atitinkamą klasių grupę direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pildoma Pranešimo apie smurtą ir / ar patyčias forma (Priedas Nr. 1). Formą privalo užpildyti smurto ir / ar patyčių atvejį pastebėjęs asmuo).

14. Gavęs pranešimą, socialinis pedagogas atlieka šiuos veiksmus:

14.1. išsiaiškina ir įvertina situaciją, nustato, ar tai smurto ir / ar patyčių atvejis;

14.2. atvejį registruoja Smurto ir / ar patyčių atvejų registracijos žurnale el. forma (Priedas Nr. 2);

14.3. organizuoja ir teikia individualią pagalbą atvejo dalyviams, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia juos dalyvauti pokalbiuose;

14.4. vykdo tolesnę situacijos stebėseną;

14.5. esant sudėtingesnei situacijai ir / ar nesibaigus smurto ir / ar patyčių atvejui, siūlo organizuoti Vaiko gerovės komisijos posėdį.

15. Veismų seka kai smurtas ir / ar patyčios pastebimi prieš Gimnazijos darbuotojus (mokinių prieš Gimnazijos darbuotojus, Gimnazijos darbuotojų prieš kitus Gimnazijos darbuotojus, mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) prieš mokytojus, darbuotojus):

15.1. Bet kuris Gimnazijos bendruomenės narys, įtaręs, pastebėjęs ar gavęs pranešimą apie smurtą ir / ar patyčias prieš Gimnazijos darbuotoją kreipiasi į socialinį pedagogą, kuris:

15.1.1. išsiaiškina ir įvertina situaciją;

15.1.2. esant poreikiui, apie atvejį (jeigu dalyvavo nepilnamečis), informuoja švietimo pagalbos specialistus, direktorių, pavaduotoją ugdymui, klasės vadovą;

15.1.3. ne vėliau kaip kitą darbo dieną praneša smurtą ir / ar smurtaujančio mokinio tėvams (globėjams, rūpintojams).

16. Pastebėjus ar gavus pranešimą apie patyčias kibernetinėje erdvėje:

16.1. Gimnazijos bendruomenės narys išsaugo vykstančių patyčių įrodymą (us);

16.2. informuoja klasės vadovą ar socialinį pedagogą (jam nesant – kuruojantį atitinkamą klasių grupę direktoriaus pavaduotoją ugdymui);

16.3. sužinoję apie viešą patyčių kibernetinėje erdvėje panaudojus vaizdinę informaciją atvejį, ir smurtaujančio, ir smurtą patiriančio nepilnamečio mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) privalo, o kiti asmenys turi teisę apie tai pranešti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai (toliau – Ryšių reguliavimo tarnyba) pateikdami pranešimą interneto svetainėje adresu www.draugiskasinternetas.lt.

III SKYRIUS

PAGALBA SMURTAI IR / AR PATYČIAS PATYRUSIEMS ASMENIMS

17. Smurtavusiam ir / ar tam, kuris tyčiojosi bei smurtą ir / ar patyčias patyrusiam nepilnamečiui asmeniui kartu su jį lydintiais tėvais (globėjais, rūpintojais) ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie smurto ir / ar patyčių faktą momento suteikiama psichologinė pagalba.

18. Įvertinęs kiekvieno smurto ir / ar patyčių epizodo aplinkybių visumą ir atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro nustatytą psichologinės pagalbos teikimo tvarką, Gimnazijos psichologas nustato psichologinės pagalbos trukmę.

19. Asmuo, atsisakęs gauti pagalbą gimnazijoje pas psichologą, gali kreiptis psichologinės pagalbos į Klaipėdos pedagoginę ir psichologinę tarnybą, tel. nr. +370 46 342253, +370 699 10201.

IV SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJA MOKANTIS NUOTOLINIU BŪDU

20. Virtuali erdvė, kurioje vyksta pamokos yra vieša vieta. Nuotolinio mokymosi metu visi privalo laikytis etikos principų, asmens duomenų, autorinių teisių apsaugos reikalavimų.

21. Smurto ir / ar patyčių atvejais kiekvienas mokinys, patiriantis smurtą ir / ar patyčias virtualioje erdvėje, arba esantis stebėtojas (bet kuris gimnazijos bendruomenės narys), matantis ir žinantis apie smurtą ir/ar patyčias, kitą netinkamą, nepagarbų mokinio elgesį, apie tai nedelsiant informuoja klasės vadovą ar socialinę pedagogą / administracijos atstovą.

22. Mokiniui draudžiama:

22.1. perduoti savo prisijungimo prie elektroninių paskirų slaptažodžius, gautas iš mokytojų nuorodas (ID) į pamokas virtualioje erdvėje pašaliniams (tretiems) asmenims;

22.2. virtualios pamokos metu dalintis savo vaizdo ekranu, piešti ant mokytojo rodomo ekrano, dalintis netinkamo turinio foto ar video medžiaga;

22.3. vartoti / rašyti trumpinius, necenzūrinius žodžius, emocijas (keiktis ar kitaip nepagarbiai kalbėti, rodyti gestus), tyčiotis ir įžeidinėti kitus asmenis;

22.4. filmuoti, fotografuoti nuotolinę pamoką be mokytojo sutikimo.

23. Reagavimas į smurtą ir / ar patyčias, vykstančias tarp mokinių, ir / ar kai tyčiojama iš mokytojo virtualioje erdvėje:

23.1. pastebėjęs patyčias ar kitą nepageidaujamą mokinio elgesį virtualioje erdvėje, mokytojas:

23.1.1 iš karto reaguoja žodžiu (raštu), įspėdamas ar / ir atjungdamas nuo prieigos netinkamai besielgiantį mokinį;

23.1.2. išsaugo (jei tai įmanoma) vykstančių patyčių ar kito padaryto pažeidimo įrodymą;

23.1.3. vėliau – pasikalba su mokiniu ar mokiniiais;

23.1.4. informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) elektroniniame dienynė arba telefonu;

23.1.5. praneša klasės vadovui, o jam nesant socialiniam pedagogui ar administracijos atstovui;

23.1.6. atsižvelgiant į neleistinų veiksmų turinį, gali pateikti pranešimą policijai kartu su užfiksuotais faktais (jei tokių yra) (už patyčias elektroninėje erdvėje pamokų metu, mokiniui, kuris tyčiojasi, gali būti skirta bauda iki 240 eurų (LR ANK 481 str. „Nedidelis viešos tvarkos pažeidimas“);

23.1.7. susidūręs su neteisėtu ar žalingu turiniu internete praneša Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai užpildydamas anketą: <https://svarusinternetas.lt/>.

24. Klasės vadovas (socialinis pedagogas ar administracijos atstovas) organizuoja, teikia pagalbą (nuotoliniu būdu) smurto ir / ar patyčių dalyviams. Klasės vadovas savo veiksmus pagal poreikį, suderina su švietimo pagalbos mokiniui specialistais, administracijos atstovais;

25. Smurto ir / ar patyčių atvejai, įvykę mokantis nuotoliniu būdu, fiksuojami smurto ir/ar patyčių atvejų registracijos žurnale (Priedas Nr.2).

26. Prireikus inicijuojamas gimnazijos Vaiko gerovės komisijos posėdis, kuris gali

vykti ir nuotoliniu būdu).

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Su Gimnazijos nustatyta Tvarkos aprašu pasirašytinai supažindinami visi Gimnazijos bendruomenės nariai.

28. Visi dokumentai, esantys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

29. Šis Tvarkos Aprašas įsigalioja nuo Gimnazijos direktoriaus įsakymo datos.

KLAIPĖDOS „VARPO“ GIMNAZIJA
PRANEŠIMO APIE SMURTĄ IR/AR PATYČIAS FORMA

Pranešimo data

Bendrieji duomenys:

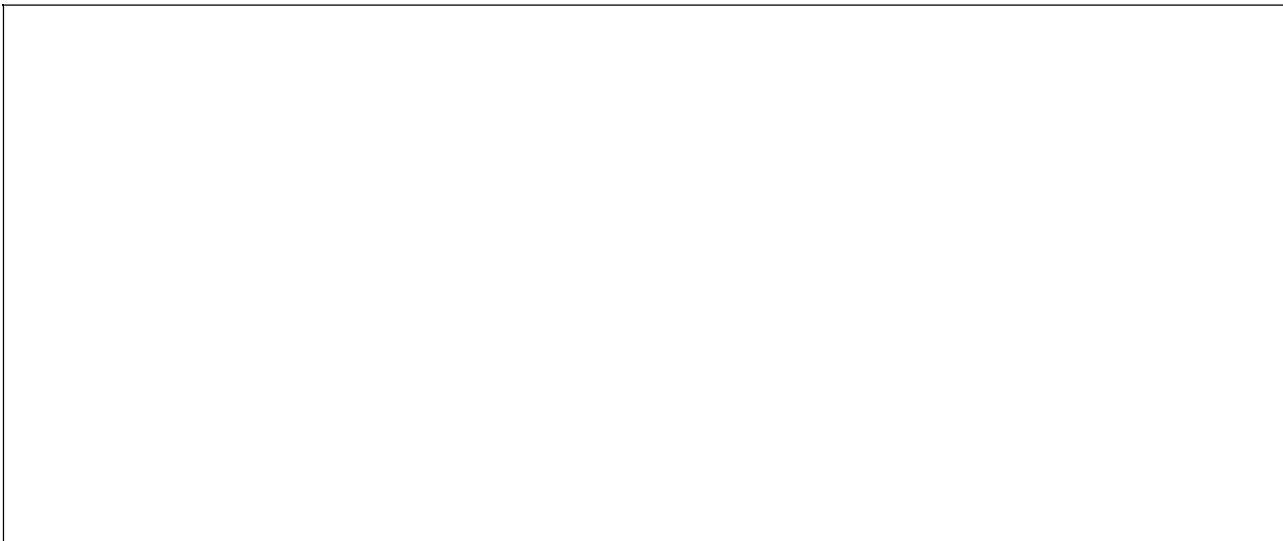
Kas pranešė apie smurtą ir/ar patyčias:	
Kam pranešta apie smurtą ir/ar patyčias:	
Kada įvyko smurtas ir/ar patyčios (data, val.):	
Kur įvyko smurtas ir/ar patyčios:	
☐ Kokia smurto ir/ar patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
☐ smurtas – veikimu ar neveikimu asmeniui daromas tyčinis fizinis, psichinis, seksualinis, ekonominis ar kitas poveikis, dėl kurio asmuo patiria fizinę, materialinę ar neturtinę žalą;	
☐ patyčios –psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės kitam asmeniui daromi tyčiniai pasikartojantys veiksmai, kuriais siekiama pažeminti jo reputaciją ar orumą, jį įžeisti, įskaudinti ar kitaip sukelti jam psichologinę ar fizinę žalą; <i>Detalizuokite:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>asmens užgauliojimas veiksmais: pargriovimas, įspyrimas, kumštelėjimas, spjaudymas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.;</i> • <i>asmens užgauliojimas žodžiais: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;</i> • <i>įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas.</i> 	
☐ patyčios kibernetinėje erdvėje – patyčios iš kito asmens naudojantis informacinėmis technologijomis ir (ar) informacinės visuomenės informavimo priemonėmis, siekiant įbauginti tą asmenį, pakenkti jo reputacijai ar kitokiu būdu jį pažeminti, neatsižvelgiant į tai, ar patyčių informacija siunčiama asmeniškai, ar paskleidžiama neapibrėžtam gavėjų skaičiui; <i>Detalizuokite:</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių, nuotraukų, vaizdo įrašų viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.).</i> 	
☐ vaiko nepriežiūra – vaiko atstovo pagal įstatymą ir (ar) už vaiko priežiūrą atsakingo asmens nuolatinis nepakankamas pagrindinių vaiko fizinių ir dvasinių poreikių tenkinimas ar netenkinimas, keliantis grėsmę vaiko fizinei, protinei, emocinei ir socialinei sveikatai ir raidai. <i>Detalizuokite:</i>	
☐ kiti pastebėjimai (įrašyti)	
Ar jau yra žinomi tokio Elgesio atvejai	pe

r paskutinius metus:	
----------------------	--

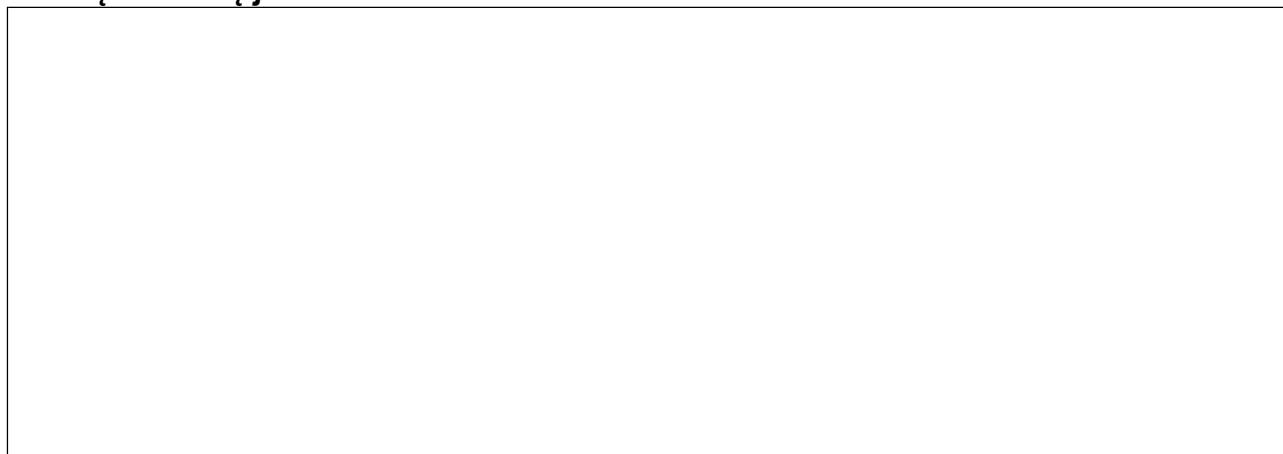
Duomenys apie patyčių dalyvius:

<u>Patyrusio/ių smurtą ir/ar patyčias</u> vardas, pavardė, klasė (jei suaugęs asmuo, nurodyti pareigas arba giminytės ryšį):	
<u>Kuris smurtavo ir/ar tyčiojosi,</u> vardas, pavardė, klasė (jei suaugęs asmuo, nurodyti pareigas arba giminytės ryšį):	
<u>Stebėjusio/ių patyčias</u> vardas, pavardė, klasė (jei suaugęs asmuo, nurodyti pareigas arba giminytės ryšį):	

Išsamesnė informacija apie patį įvykį:

Kokių veiksmų jau buvo imtasi:

Pildė:

